

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Vaststelling Projectplan Kadeversterking Lappenvoort-Oosterland Nummer: 3799	Agendapunt: 3
--	---------------

DB: Ja Schriftelijk	BPL: Nee	FAZ: Ja 22-03-2023	VVSW: Ja 22-03-2023	AB: Ja 27-03-2023
-------------------------------	-----------------	------------------------------	-------------------------------	-----------------------------

Opsteller: Ingo van Lohuizen, (0598) 69 3568 Beleid, Projecten en Laboratorium	Opdrachtgever: Jan van der Laan	Portefeuillehouder: Tjip Douwstra
--	---	---

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☒ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☒ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging

Externe betrokkenen:	Reden:
Provincies Groningen en Drenthe	Beide provincies zijn bevoegd gezag ten aanzien van de Wet Natuurbescherming en zijn opdrachtgever van Prolander voor enkele projecten binnen het plangebied.
Gemeente Groningen en Tynaarlo	Beide gemeenten zijn bevoegd gezag voor ruimtelijke ordening en betrokken bij enkele projecten binnen het plangebied. Daarnaast dienen er werkzaamheden te worden uitgevoerd aan de rioolvoorzieningen van de gemeente Tynaarlo.
Prolander	Als opdrachtnemer van de provincies projecttrekker van enkele projecten binnen het plangebied waaronder de gebiedsinrichting polders Oosterland en Lappenvoort en de Ecologische Verbindingszone Meerweg.
Terreinbeheerders	Een groot deel van de waterkering ligt op terreinen van Natuurmonumenten en Kraus Groeneveld Stichting.
Grondeigenaren en aanwonenden	Een deel van de voorgestelde maatregelen vinden plaats op terreinen van particuliere grondeigenaren. Daarnaast zullen omwonenden langs o.a. de Meerweg beïnvloed worden door het plan.
Nutsbedrijven	Enkele leidingen kruisen onder de waterkering waarover afstemming benodigd is.
Waterschap Noorderzijlvest	Waterschap Noorderzijlvest is leidingbeheerder van de rioolpersleiding door het gebied.

Samenvatting:

Het projectplan betreft de maatregelen die nodig zijn om de bergingspolder Lappenvoort-Oosterland weer inzetbaar te krijgen bij een T=100 hoogwatersituatie. De waterkering is deels gezakt door veen in de ondergrond en voldoet niet meer aan de waterveiligheidseisen. De waterkering dient versterkt en hersteld te worden door middel van ophogen en/of verbreden. In een uitgebreid planvormingsproces zijn alle benodigde onderzoeken uitgevoerd, is overlegd met belanghebbenden, zijn de benodigde berekeningen uitgevoerd en is een ontwerp gemaakt. Het projectplan beschrijft hoe dit proces is verlopen, welke keuzes zijn gemaakt en tot welk ontwerp dit heeft geleid. Tezamen met de projectplanprocedure lopen de vergunning- en ontheffingsprocedures voor de uitvoering evenals de laatste gesprekken met enkele grondeigenaren om tot overeenstemming te komen over gebruik van (delen) van hun gronden voor de kadeversterking. Middels de projectplanprocedure wordt om vaststelling van het projectplan gevraagd en om het vrijgeven van de voor uitvoering benodigde financiële middelen.

Duurzaamheidsparagraaf: Ja, duurzaam GWW

Begrotingsaspecten: Ja

Voor het uitvoeren van de kadeversterking Lappenvoort-Oosterland wordt een uitvoeringskrediet van € 3.600.000,- gevraagd.

Voorstel:

- Vaststellen van het "Projectplan Kadeversterking Lappenvoort-Oosterland".
- Vaststellen van de reactienota "Projectplan Kadeversterking Lappenvoort-Oosterland".
- Beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van € 3.510.000,- voor de kadeversterking Lappenvoort-Oosterland.
- Toevoegen van het restant voorbereidingskrediet kadeversterking Lappenvoort-Oosterland van € 90.000,- aan dit uitvoeringskrediet

Bijlagen:

- Reactienota;
- Projectplan Waterwet Kadeversterking Lappenvoort-Oosterland (incl. bijlagen).

Besluit/opmerkingen bestuur:**Paraaf secretaris-directeur:**

Inleiding

Het project kadeversterking Lappenvoort-Oosterland dient om ervoor te zorgen dat het bergingsgebied conform de geldende normen bij een T=100 hoogwatersituatie weer volledig inzetbaar is. Bij recente analyse van de regionale waterkering is gebleken dat de waterkering niet overal meer aan de benodigde hoogte voldoet. Tevens voldoet de waterkering deels niet meer aan de stabiliteitseisen van regionale waterkeringen. Uit de analyses van de waterkering is gebleken dat 4,2 van de 7 kilometer aan waterkeringen opgehoogd, versterkt of verbreed moet worden om de kering te laten voldoen aan de geldende normen. Naast de verhoging en verbreding van de kering dienen ook een aantal overige knelpunten, die een veilige inzet van dit bergingsgebied belemmeren, opgelost te worden. Onder deze knelpunten worden herstellen, plaatsen of aanpassen van duikers, rioolputten, afsluiters en andere (soortgelijke) werkzaamheden bedoeld.

Voorgeschiedenis/eerdere besluitvorming/beheerplan

Het bergingsgebied Lappenvoort-Oosterland met de huidige waterkering is in 2004 gerealiseerd naar aanleiding van het hoogwater in 1998. Bij analyse van de staat van de waterkering in 2020 en 2021 is gebleken dat de waterkering niet meer voldoet aan de gestelde eisen voor stabiliteit en hoogte. Op de locaties waar de waterkering verbreed moet worden is er sprake van 'aanpassing waterstaatswerk' en is een projectplan benodigd.

In mei 2021 is een voorbereidingskrediet aangevraagd en verstrekt door het AB voor de planvorming van de kadeversterking.

Beschrijving en onderbouwing/oplossing /plan en eventuele alternatieven

Op basis van de gestelde functionele eisen zijn de te nemen waterstaatkundige en waterhuishoudkundige maatregelen per dijkvak in het projectplan nader uitgewerkt. De effecten van de maatregelen en de mitigatie van nadelige gevolgen worden daarin tevens toegelicht. Alle maatregelen zijn afgewogen met het idee om zo min mogelijk effect te hebben op de omgeving, maar wel een robuuste veilige waterkering te creëren. Hierbij zijn, met input van alle belanghebbenden, afwegingen gemaakt tussen belangen van onder andere grondeigenaren en omwonenden, cultuurhistorie, archeologie, natuur, water, recreatie en landschap, duurzaamheid, uitvoerbaarheid, bodemkwaliteit, kabels en leidingen en kosteneffectiviteit.

De maatregelen zijn uitgewerkt in een definitief ontwerp, welke als bijlage is toegevoegd aan het bestuursvoorstel. De maatregelen bestaan hoofdzakelijk uit het ophogen en/of verbreden van de waterkering. Bij enkele dijkvakken houdt dit in dat een naastliggende watergang of sloot aangepast dient te worden. Bij de meeste kadetrajecten dienen bomen naast of tegen de waterkering gekapt te worden aangezien deze een veiligheidsrisico voor de waterkering vormen. Hierbij is zoveel mogelijk getracht bomen te sparen en waar dit niet mogelijk is worden de verwijderde bomen gecompenseerd door aanplant van nieuwe bomen en zijn compenserende maatregelen voor de flora en fauna genomen.

Bij de versterking langs dijkvak 9B was er de keuze om de waterkering uit te breiden naar het natuurgebied Friescheveen of de bergingspolder op particuliere gronden. Hiervoor is een afwegingskader opgesteld (zie projectplan) waarin meerdere thema's beoordeeld zijn voor de uitbreiding aan weerszijden. Op basis van dit afwegingskader is besloten de waterkering aan de polderzijde uit te breiden. Hoofdrede is dat de draagkracht van de ondergrond aan de zijde van het

Friescheveen dusdanig slecht is dat het hier een veel grotere en duurdere inspanning zou vragen die bovendien milieukundig aanzienlijk nadeliger is dan de uitbreiding aan de polderzijde.

Het meest zuidelijke dijkvak (dijkvak 1 in het projectplan) ligt op een historische zandweg met laanbomen. Om deze cultuurhistorische- en landschappelijke waarden in stand te houden is in het ontwerpproces de keuze gemaakt de kade op een meer zuidelijk gelegen locatie neer te leggen. Waar dit dijkvak de asbest-cement rioolpersleiding naar de RWZI Eelde van waterschap Noorderzijlvest kruist is het ontwerp zodanig aangepast dat dit geen effect heeft op de rioolpersleiding en kostbare en ingrepen aan de leiding voorkomen kunnen worden.

Naast het versterken van de waterkering dient het gemaal Meerweg en de riooloverstortvoorzieningen van de gemeente Tynaarlo aangepast te worden om volledig waterkerend te zijn bij inzet van de polder en is herstel en onderhoud van enkele afsluiters in duikers benodigd.

Risico's en kansen

De meekoppelkansen zijn toegelicht in de paragrafen "planproces/extern betrokkenen" en "uit te voeren maatregelen".

De volgende risico's zijn afgewogen in het projectplan:

- **Waterveiligheid:** De ontwerpen in het projectplan zijn getoetst en voldoen aan de eisen voor waterveiligheid en adequaat beheer en onderhoud. Als de uitvoering van de werken (deels) in het stormseizoen plaatsvindt, zullen de benodigde voorzorgsmaatregelen worden genomen zodat (gedeeltelijke) inzet van het bergingsgebied mogelijk is.
- **Bever schade:** In het Beverbeheerplan Groningen en Drenthe 2021-2025 dat is vastgesteld door de provincies valt het plangebied binnen de categorie groen 'bevers welkom'. In het beverbeheerplan is de inschatting gemaakt dat de verwachte baten van de bever groot zullen zijn en er geen noemenswaardige veiligheidsrisico's en verwachte kosten van schade zijn. In de planvorming is een nadere inschatting gemaakt van de risico's en verwachte kosten voor het beverproof maken van de waterkering. Hierin is geconcludeerd dat de kosten van het beverproof maken niet opwegen tegen de risico's voor een dergelijke noodbergingskering en dat er geen aanleiding is om van de inschatting voor groene gebieden uit het beverbeheerplan af te wijken.
Wel is het plan zodanig uitgewerkt dat er geen spijtmaatregelen worden genomen die het inbrengen van beverwerend gaas of vergelijkbare maatregelen zouden bemoeilijken als in een later stadium alsnog besloten wordt om hiertoe over te gaan. Tevens kunnen door het adequaat monitoren van de waterkering en spoedig herstel van eventueel ontstane beverschade risico's worden beheerst. Voor en tijdens inzet van het bergingsgebied dient de waterkering nauwkeurig geïnspecteerd te worden op graafschade door bevers.
- **Milieukwaliteit:** Er is onderzoek gedaan naar de milieukundige kwaliteit van te vergraven gronden. Waar nodig wordt de uitvoering volgens de benodigde protocollen uitgevoerd om gezondheidsrisico's tegen te gaan.
- **Explosieven:** Er is onderzoek gedaan naar niet gesprongen explosieven (NGE). Uit dit onderzoek zijn geen verdachte gebieden naar voren gekomen waar gegraven wordt.

De volgende risico's zijn van toepassing op de uitvoering van het werk:

- De waterkering wordt gekruist door een rioolpersleiding naar de RWZI Eelde van waterschap Noorderzijlvest. De rioolleiding mag op verschillende plekken geen extra belasting ontvangen. Door middel van een buisinspectie zijn deze delen in beeld gebracht, vindt hierboven geen

ophoging plaats doordat de kade op een andere locatie wordt aangelegd en wordt tijdens de uitvoering een tijdelijke overkluizing gecreëerd voor materieel zodat deze delen beschermd zijn. Hier is speciale aandacht voor.

Daarnaast kruist een Enexis kabel met de waterkering. In overleg met Enexis wordt er een nieuwe kabel gelegd onder de waterkering en de Schipsloot. De risico's tijdens deze uitvoering zijn in beeld en worden zo veel mogelijk ondervangen in overleg met Enexis.

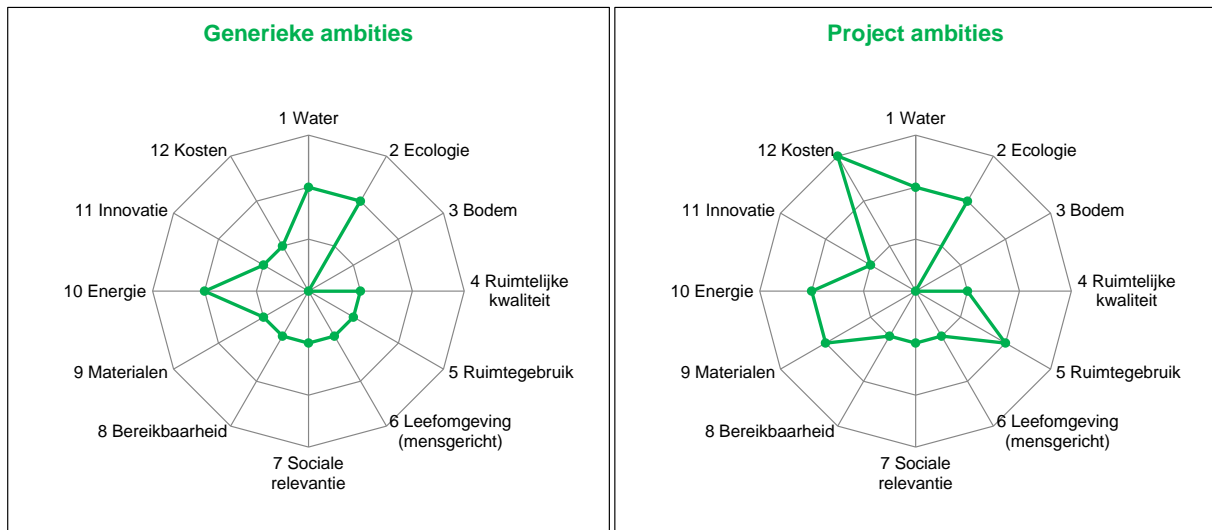
- Vanwege het vele en grote transport kan er schade aan toegangsbruggen naar de polder ontstaan. Dit wordt zoveel mogelijk voorkomen door beschermende maatregelen vooraf. Door monitoring kan eventuele schade worden geconstateerd. Waar nodig zal schade weer hersteld worden.
- Er kunnen ondanks uitgebreid onderzoek tijdens de planvorming onverwachte vondsten van archeologie en flora en fauna optreden die bescherming behoeven. Wanneer dit gebeurt zal hier volgens protocol, zoals afgestemd met het daarvoor bevoegde gezag, naar gehandeld worden. Dit kan voor vertraging van de werkzaamheden zorgen.

Binnen het aan te vragen uitvoeringskrediet is een risicoreservering opgenomen om bovenstaande risico's mee op te kunnen vangen. Voor (gedeeltelijke) inzet van deze reservering heeft de projectleider toestemming van opdrachtgever nodig.

De volgende risico's hebben invloed op de uitvoeringsperiode van het werk:

- De aanvraag omgevingsvergunning is uitgebreid afgestemd met het bevoegd gezag en meegenomen in het projectplan. Er lijkt geen voorzienbare reden te zijn waardoor de omgevingsvergunning niet tijdig voor uitvoering verleend zal worden. Wanneer de Omgevingsvergunning onverwacht niet wordt verleend door de Provincie of een langere proceduretijd wordt aangehouden zal de uitvoering later van start gaan. Dit zou inhouden dat de uitvoering tot in 2024 zal doorlopen.
- Op 2 november 2022 is de Bouwvrijstelling stikstof Stikstofvergunning vervallen na een uitspraak van de Raad van State. Dit betekent dat voor de aanpassingen aan waterstaatswerken in dit project een Aerius berekening benodigd is. Er is een Aeriusberekening uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat door uitvoering met schone machines en intern salderen het project geen stikstofuitstoot op omliggende natura2000 gebieden heeft. Hierdoor is geen vergunning benodigd. Wet- en regelgeving is de afgelopen jaren meermaals veranderd op dit vlak. Het risico dat dit wederom gebeurt de uitvoering is aanwezig. Op basis van de huidige wet- en regelgeving kan het plan echter doorgang vinden zonder vergunning.
- In het planvormingsproces is vanaf het begin uitgebreid afgestemd met grondeigenaren over de te verwerven gronden, dan wel vestigen van een kwalitatieve verplichting voor uitvoering van de werkzaamheden. De gesprekken lopen echter nog, maar de verwachting is dat met alle eigenaren op korte termijn overeenstemming bereikt kan worden. Mocht er echter niet in minnelijk overleg tot overeenstemming gekomen kunnen worden dan zal de gedoogplicht (op basis van de Waterwet) ingezet worden. Het inzetten van de gedoogplicht kan door proceduretijd voor enige vertraging zorgen waardoor uitvoering tot in 2024 zal kunnen doorlopen.

Duurzaamheidsparagraaf (duurzaam GWW)

1. Water; 2. Ecologie; 3. Bodem

In het project zijn meerdere maatregelen voor zogenaamde 'ecologische plussen' voor zowel aquatische als terrestrische natuur meegenomen. Dit omdat de waterkering grenst aan waardevolle natuurgebieden en er zich mogelijkheden voordeden om deze te versterken. Als ecologische plussen voorziet het projectplan in het inzaaien van de taluds met een kruidenrijk mengsel op dijkvak 1 en 9b, de aanleg van natuurvriendelijke oevers langs de verplaatste watergangen en het ophangen van meer vleermuiskasten dan vereist vanuit de wet- en regelgeving. In het ontwerp is nauwkeurig bepaald welke bomen gekapt moeten worden en welke niet. Hierbij is getracht zoveel mogelijk bomen te laten staan om onnodige kap te voorkomen en de impact op het landschap en de ecologie zo beperkt mogelijk te houden.

Daarnaast worden waar aanwezig, schadelijke stoffen zoals asbest tijdens werkzaamheden uit het gebied afgevoerd.

4. Ruimtelijke kwaliteit; 5. Ruimtegebruik; 6. Leefomgeving; 7. Sociale relevantie; 8. Bereikbaarheid

Het ontwerp is met uitvoerige berekeningen geoptimaliseerd zodat er zo min mogelijk ruimte gebruikt wordt van onder andere particuliere percelen en van het natuurgebied.

Het gebied waar de werkzaamheden verricht worden, wordt gebruikt door wandelaars voor recreatiedoeleinden. In het projectplan zijn maatregelen meegenomen om deze functie te kunnen behouden. Om deze reden is de keuze gemaakt om onder andere de looppaden op de dijken geschikt te houden door het aanbrengen nieuw woudzand voor wandelaars en worden bankjes teruggeplaatst.

Verder dient het waterschap met zijn onderhoudsverkeer over de kade te kunnen rijden. Waar dit aan de orde is, is met de geotechnische berekeningen rekening gehouden met onderhoudsverkeer van het waterschap, zodat de kade hieraan voldoet.

Ten slotte kruist de kade meerdere perceelstoegangen. Het ontwerp voorziet in het behoud van de functie van deze toegangen. Ook wordt langs dijkvak 12 een licht verhoogde landbouwroute langs de teen van de kade gerealiseerd voor de bereikbaarheid van het perceel. Zo wordt voorkomen dat de toegangsroute op een slecht draagkrachtige laagte komt te liggen.

Tijdens de uitvoering wordt de verkeersoverlast beperkt door materiaal en materieel aan te voeren via de Meerweg aan de noordzijde van de polder en daarmee niet door de bebouwde kom van Paterswolde te hoeven rijden.

9. Materialen; 10. Energie

Er is in de planvorming getracht de dimensies van de waterkering zo klein mogelijk te houden om zo min mogelijk grond aan te hoeven voeren. De aanvoer en verwerking die toch nodig is wordt met zo schoon mogelijk materieel en brandstof gewerkt om de CO₂ en stikstofuitstoot te verminderen. Volledig elektrisch is niet mogelijk gezien de hoeveelheid benodigd materieel, draaiuren en beschikbaarheid van dit materieel. De hoge eisen aan het materieel beperken de uitstoot. Een onderdeel van de werkzaamheden in het project beslaat het hergebruik van de vrijkomende grond. De vrijkomende grond uit de watergangen wordt zoveel hergebruikt in de kadeophogingen waar dit geotechnisch verantwoord is, zodat er geen sprake is van afvoer van grond uit het gebied.

11. Innovatie

Innovatieve oplossingen voor het beverproof maken of het versterken van de kade op veen zijn tijdens de planvorming uitvoerig onderzocht, maar niet effectiever of handiger gebleken dan de voorgestelde 'klassieke' ophoging en verbreding van de kade.

12. Kosten

In de voorbereiding is afgewogen of het periodiek ophogen als onderhoudsslagen niet efficiënter is dan in één keer ophogen. Periodiek ophogen betekent dat er om de paar jaar weer een nieuwe ophoogslag moet plaatsvinden. Dit zorgt voor onder andere frequente overlast aan zowel de natuur, als omwonenden, recreanten, en heeft een nadelige invloed op de inzetbaarheid van het bergingsgebied. Met zettingsberekeningen is gebleken dat het eenmalig ophogen de meest (kosten)effectieve oplossing is.

Het ontwerp is geoptimaliseerd zodat er min mogelijk grondleverantie benodigd is wat de kosten drukt.

Geen spijtmaatregelen

Er heeft veel afstemming plaatsgevonden met het projectteam van het gebiedsinrichtingsproces polders Oosterland-Lappenvoort (POL). Onder andere door het team van POL bij de ontwerpessies voor het kadeversterkingsproject te betrekken, maar ook door vanuit het waterschap dezelfde medewerkers te betrekken in beide projecten. Deze afstemming heeft ervoor gezorgd dat we geen spijtmaatregelen treffen, ofwel: we treffen geen maatregelen die de ontwikkeling van de polder later in de weg zitten.

Ook is het plan zodanig uitgewerkt dat er geen spijtmaatregelen worden genomen die toekomstige beverwerende maatregelen in een later stadium tegenwerken wanneer er alsnog besloten wordt om deze uit te voeren.

Extern betrokkenen/extern overleg

Na de signalering dat de waterkering niet meer voldoet aan de eisen is begin 2021 zo snel mogelijk een nadere analyse van de waterkering gedaan om beter in beeld te krijgen waar de waterkering niet voldoet. Op basis van dit oordeel is medio 2021 een planvormingstraject gestart. De planvorming is middels een bouwteam tussen het waterschap en een combinatie van adviesbureau en een aannemer opgepakt. In dit proces is ook zeer nauw afgestemd met Prolander (verantwoordelijk voor de planuitwerking voor de gebiedsinrichting Oosterland-Lappenvoort), gemeenten, provincies,

Natuurmonumenten en de grondeigenaren. Na de zomer van 2021 en gedurende 2022 hebben meerdere rondes keukentafelgesprekken plaatsgevonden met directe belanghebbenden en de grondeigenaren. Tevens zijn overige aanwonenden in 2021 middels een brief in staat gesteld contact op te nemen met het waterschap over de plannen, is er op de website van het waterschap gepubliceerd over het project en is er in 2021 tijdens een wandelmiddag (georganiseerd vanuit POL) de mogelijkheid geboden informatie te ontvangen over of te reageren op het kadeproject te ontvangen. Daarnaast hebben meerdere ontwerpessies plaatsgevonden waar alle gebiedspartners (Natuurmonumenten, de gemeenten Tynaarlo en Groningen en de provincies Drenthe en Groningen) hebben aangesloten om de opgave integraal te benaderen. Waar dit benodigd was hebben meerdere overleggen plaatsgevonden om invulling te geven aan mitigatie of compensatie van mogelijke nadelige effecten. De uitkomsten van deze overleggen zijn meegenomen in het ontwerpproces van schetsontwerp, voorontwerp en uiteindelijk een definitief ontwerp. Het ontwerp is in oktober 2022 in een inloopbijeenkomst besproken met geïnteresseerden. Tijdens het gehele communicatieproces met betrokkenen bleek een constructieve medewerking en stemming ten aanzien van deze waterveiligheidsopgave.

De communicatie en participatie met belanghebbenden is uitgevoerd in lijn met de participatieverordening.

Er bestaan enkele raakvlakken met andere lopende projecten in de omgeving, namelijk het gebiedsproces Polders het Oosterland en Lappenvoort (POL), de Ecologische Verbindingszone Meerweg (EVZ) en de Kaden Noord-Willemskanaal Witte Molen - De Punt.

Gebiedsproces Polders het Oosterland en Lappenvoort (POL)

Provincies Drenthe en Groningen zijn voornemens de polders Glimmermade, Oosterland, Lappenvoort en de Glimmer polder voor natuur in te richten, als onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN). De provincie ontwikkelt de plannen hiervoor in overleg met het waterschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, gemeente Groningen en gemeente Tynaarlo. Prolander, de uitvoeringsorganisatie van de provincies, trekt dit gebiedsproces.

Aangezien de herinrichting vanuit POL plaatsvindt is er geregeld afgestemd over de synergie, dan wel conflicten van de kadeversterking en de gebiedsinrichtingsplannen. Deze afstemming is goed verlopen en heeft ervoor gezorgd dat we geen spijtmaatregelen treffen, ofwel: we treffen geen maatregelen die de ontwikkeling van de polder later in de weg zitten.

Ten slotte hebben het waterschap en Prolander gezamenlijk opgetrokken in het grondverwervingstraject, om eenduidig naar de omgeving te communiceren en de opgaven van beide overheden, zover mogelijk, integraal te behandelen met de particuliere grondeigenaren. Het is helaas niet gelukt gezamenlijke grondverwerving te realiseren met Prolander, maar voor zowel de grondeigenaren als Prolander is een werkbare vorm gevonden.

Raakvlak ecologische verbinding zone (EVZ)

Bij de Meerweg is een ecologische verbindingzone aangelegd. De verbinding loopt door de waterkering van het waterbergingsgebied. Het kadetracé ter plaatse van de EVZ is in dat kader reeds versterkt. Er wordt hierop aangesloten vanuit voorliggend project.

Ter plaatse van het voormalig café Friescheveen zouden schotten op de waterkering komen volgens het uitvoeringsontwerp van de EVZ die enkel worden ingezet bij hoogwater. Dit om onder reguliere omstandigheden het zicht vanuit het café te borgen. Aangezien het café is verworven door de Provincie vervalt de noodzaak voor de schotten vanwege uitzicht vanuit het café. Om een robuuste waterkering te realiseren is tussen het waterschap en de provincie Groningen afgesproken dat de extra ophoging in grond, in plaats van de opzet schotten, zal worden gerealiseerd in het voorliggende project.

Kaden Noord-Willemskanaal Witte Molen - De Punt

De meest zuidelijke dijkvakken (1 en 2) hebben maar één realistische aanvoerroute. Namelijk de weg langs de westzijde van Noord Willemskanaal vanaf brug De Punt langs de RWZI Eelde richting het noorden. Deze waterkering met weg wordt naar verwachting vanaf juni 2023 versterkt door de provincie. Aanvoer van grond en zwaar materieel voor voorliggend project dient vanwege bereikbaarheid vóór deze uitvoering plaats te vinden.

Financiën

In mei 2021 is een voorbereidingskrediet aangevraagd en beschikbaar gesteld door het algemeen bestuur van € 460.000,- voor de planvorming van de kadeversterking. De planvorming is uitgevoerd binnen het vrijgegeven krediet. Uiteindelijk blijft € 90.000,- van het voorbereidingskrediet over. Wij stellen u voor dit restant te gebruiken voor de gedeeltelijke financiering van het uitvoeringskrediet.

Gedurende de planvorming is gestuurd op een kosteneffectief ontwerp en bij elk ontwerp een raming gemaakt. In onze MJl (KPT nr. 880) is rekening gehouden met een investering van € 4 miljoen. De meest recente raming bij het bestek komt uit op een totaal benodigd uitvoeringskrediet van afgerond € 3.600.000,- incl. btw. Dit krediet is als volgt opgebouwd:

- Bouwkosten (inclusief stelposten voorziene risico's)	€ 3.108.000,-
- Overige kosten (o.a. gemaal aanpassingen)	€ 170.000,-
- Risico-opslag (ongeveer 10% en afronding)	€ 322.000,-
- <i>Totaal</i>	<i>€ 3.600.000,-</i>

Omdat vanuit het voorbereidingskrediet nog € 90.000,- resteert en wij u voor willen stellen dit restant te gebruiken voor de financiering van het uitvoeringskrediet stellen wij u daarom voor een extra krediet van € 3.510.000,- beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de kadeversterking Lappenvoort – Oosterland. Het restant van het voorbereidingskrediet wordt hier dan aan toegevoegd. Daarmee is totaal € 3.600.000,- beschikbaar.

De kapitaalasten van dit project bedragen in het eerste volle jaar na de realisatie (vermoedelijk in 2024) € 120.000,- en dalen daarna jaarlijks door de gebruikte lineaire afschrijvingsmethode. De kapitaallasten worden volledig ten laste van de taak watersysteembeheer gebracht.

Het project is aanbesteed als bouwteam, waar de aannemer onderdeel van uitmaakt en waarbij de aannemer als eerste en voornamelijk als enige een aanbidding mag doen voor de uitvoering. Voorwaarde hiervoor is dat de aanbidding marktconform is. De aannemer die deel uitmaakt van het huidige bouwteam heeft aangetoond binnen het gevraagde budget de kadeversterking marktconform te kunnen realiseren.

Wettelijke kader/juridische procedure/inspraak

Projectplanprocedure

Voor de werkzaamheden is de procedure voor een projectplan Waterwet aan de orde. De procedure is als volgt:

- Het projectplan dient te worden vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van het waterschap.
- Daarna wordt het gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze terinzagelegging kunnen zienswijzen worden ingediend op het plan.

- Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen wordt een reactienota opgesteld die samen met het (eventueel aangepaste) projectplan ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd.
- Het projectplan wordt behandeld in de (commissie)vergadering van het Algemeen bestuur van het waterschap. Hierbij is er voor belanghebbenden ook de mogelijkheid tot het gebruikmaken van spreekrecht.
- Na vaststelling wordt het door het Algemeen Bestuur vastgestelde projectplan gepubliceerd. Het projectplan is vervolgens de dag na publicatie van kracht.

Voor belanghebbenden is er daarna de mogelijkheid om tegen het besluit in beroep te gaan bij de rechtbank (afdeling Bestuursrecht) gedurende zes weken. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens een hoger beroepsschrift worden ingediend bij de Raad van State. Het indienen van een beroep staat echter de uitvoering van de werkzaamheden zoals benoemd in het projectplan niet in de weg. Een belanghebbende die beroep heeft ingesteld kan middels een verzoek tot een voorlopig voorziening bij de voorzieningenrechter om opschorting van (delen) van de uitvoering vragen.

Het Ontwerp-Projectplan heeft zes weken ter inzage gelegen van 20 januari t/m 3 maart. Hierop zijn vijf zienswijzen ingediend door vier particulieren. De twee zienswijzen van één indiener zijn samengevoegd opgenomen in de reactienota. Inhoudelijk wordt hierop ingegaan in de reactienota.

Grondverwerving

De aanpassingen aan de waterstaatswerken zoals opgenomen in dit projectplan worden slechts voor een klein deel gerealiseerd op gronden die in eigendom zijn bij het waterschap. Voor een belangrijk deel worden de werken gerealiseerd op gronden van Natuurmonumenten. Hierover zijn afspraken gemaakt met Natuurmonumenten.

Andere delen worden gerealiseerd op gronden van particuliere eigenaren. Vanaf het begin van het planproces is met deze partijen afgestemd over de planuitwerking. In dit proces is besproken hoe dit aan hun eigendommen raakt en getracht de impact op de percelen zo klein mogelijk te houden door het ontwerp hierop te optimaliseren. Toen enigszins duidelijk was wat het ontwerp zou worden is er besproken onder welke voorwaarden en tegen welke vergoedingen de werken op deze gronden kunnen worden gerealiseerd door verkoop en/of door het vestigen van een kwalitatief recht. Tevens is in dit kader besproken onder welke voorwaarden gebruik kan worden gemaakt van rij- en werkstroken over de gronden van deze eigenaren. Met drie grondeigenaren lopen nog gesprekken, welke ook zienswijzen hebben ingediend. Één van deze grondeigenaren heeft op 09-03-2023 een principeakkoord gegeven op de grondverwervingsovereenkomst. De gesprekken verlopen constructief en de verwachting is dat met de overige 2 eigenaren in minnelijk overleg overeenstemming bereikt kan worden voordat uitvoering plaatsvindt. Voor de werkzaamheden zoals opgenomen in dit projectplan geldt dat als er onverhoopt, ondanks minnelijk overleg, toch geen definitieve overeenstemming is met een grondeigenaar, op basis van de Waterwet een gedoogbeschikking door het waterschap kan worden opgelegd om de werken uit te voeren. Dit geeft geen vertraging voor de uitvoering tenzij er een voorlopige voorziening door de voorzieningenrechter wordt toegekend zoals toegelicht onder bovenstaande paragraaf 'projectplanprocedure'. De kans hierop wordt ingeschat als klein.

Vergunningen

Zoals beschreven in hoofdstuk 9 van het projectplan passen de te nemen maatregelen van dit projectplan binnen de geldende juridische kaders van wet- en regelgeving. Er wordt een omgevingsvergunning en ontheffing Wet Natuurbescherming aangevraagd. De ontheffing is door de Provincie verleend. De omgevingsvergunning is aangevraagd bij de gemeente Tynaarlo. Deze aanvraag is in behandeling en de verwachting is dat de omgevingsvergunning op korte termijn zal worden verleend.

Omgevingswet

De omgevingswet is nog niet van toepassing aangezien deze nog niet is ingevoerd.

Communicatie

Bovenstaand is de gevoerde afstemming met externe partijen, belanghebbenden en belangstellenden nader toegelicht. In het vervolg van het project, waaronder afstemming over de precieze uitvoeringswijze en bereikbaarheid, wordt op vergelijkbare wijze afgestemd met externe partijen, belanghebbenden en belangstellenden. Voorafgaand aan de terinzagelegging van het projectplan is aan belanghebbenden en bij ons bekende belangstellenden een brief gestuurd om de terinzagelegging aan te kondigen.

Na indiening van de zienswijzen is er constructief contact geweest met enkele indieners om af te stemmen over de ingediende zienswijzen en de reactie van het waterschap in de reactienota.

Uitvoering/tijdspad

Bij de aanvraag van het voorbereidingskrediet in 2020 werd voorzien dat de uitvoering plaats zal vinden tussen 2022 en 2026, echter zo snel als mogelijk vanwege het waterveiligheidsrisico dat aanwezig is zolang de waterkering niet versterkt is.

Na vaststelling van het projectplan kan er in 2023 uitgevoerd worden onder voorwaarde dat de ontheffing Wet Natuurbescherming en de Omgevingsvergunning geen vertraging veroorzaken. Uitvoering in 2023 is in lijn met het uitgangspunt “zo snel als mogelijk”. Bij voorspoedige ecologische- en weersomstandigheden kan de versterking in 2023 afgerond worden waarbij nazorg in 2024 plaatsvindt. In de paragraaf ‘risico’s en kansen’ is nader ingegaan op de risico’s die voor vertraging kunnen zorgen. Wanneer er vertraging optreedt betekent dit dat de uitvoering in 2024 door zal lopen.

Gedurende het uitvoeringsjaar zullen de dijkvakken gefaseerd worden versterkt, rekening houdend met de weersomstandigheden en de ecologische kalender.

Vooruitlopend op de uitvoering is onderhoud, bomenkap, in het 1^e kwartaal van 2023 uitgevoerd. Dit was benodigd aangezien dit niet in het broedseizoen, vanaf medio maart tot juli, mogelijk is.

Evaluatie

Gedurende de uitvoering wordt de zetting en stabiliteit van de waterkering middels zakbakens en waterspanningsmeters bijgehouden. Dit geeft de mogelijkheid om bij te sturen op de hoeveelheid te gebruiken grond en de stabiliteit van de waterkering te waarborgen.

Om de zes jaar wordt door de waterveiligheidsadviseurs van het waterschap een controle gedaan van alle keringen. Dezelfde controle die de huidige problemen aan het licht heeft gebracht. Deze controle zal over zes jaar wederom plaatsvinden waarin deze waterkering ook wordt gecontroleerd op hoogte.

Bestuursvoorstel

Voorstel

- Vaststellen van het "Projectplan Kadeversterking Lappenvoort-Oosterland".
- Vaststellen van de reactienota "Projectplan Kadeversterking Lappenvoort-Oosterland".
- Beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van € 3.510.000,- voor de kadeversterking Lappenvoort-Oosterland.
- Toevoegen van het restant voorbereidingskrediet kadeversterking Lappenvoort-Oosterland van € 90.000,- aan dit uitvoeringskrediet.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf